

Turun arkkihiippakunnan tuomiokapitulille

Sakari Korpinen, TL, pastori

Armo olkoon teille ja rauha Jumalalta meidän Isältämme ja Herraltamme Jeesukselta Kristukselta. Aamen.

Vastaan kirjeeseenne pitäen edessäni kirkkovuoden lopun ja tuomiosunnuntain Jumalan sanan kohdat, joissa johdatetaan Teidän kirjeenne tavoin minua mitä vakavimpaan itsetutkisteluun. Emme ole edes tavanneet, mutta arvioitte minun yli 43 vuotta kestäneen paimenuuteni ala-arvoiseksi. Olen Teidän tutkintanne mukaan ”ilmeisen sopimaton” pastoriksi. Itsetutkistelun tarpeellisuudesta kertoo apostoli Paavalin esimerkki: *”Minä kuritan ruumistani ja masennan sitä, etten minä joka muille saarnaan, itse ehkä joutuisi hyljättäväksi”*, 1Kor 9:27. Kuljemme edessä olevaa viimeistä tuomiota kohti, jossa jokainen meistä joko iankaikkisesti hyväksytään tai hylätään. On taivas, mutta on myös helvetti ja ne pysyvät. Kumpaan olen matkalla?

Vakavaan itsetutkisteluun johtaa myös kirkon historiassa eri henkilöiden suuhun laitettu kertomus kuihtuneesta puusta kuivine lehtineen: ”Sinä päättelet oikein, että sen juurissa on vikaa. Jos näet epäuskoisen kansan, päättele silloin, että siltä puuttuu pyhä papisto!” Niinpä kerrotaan piispa Krysostomoksen sanoneen kauhistuneena selvittäessään hiippakuntansa tilaa: *Mirum si sacerdos salvetur!* On siis kysyttävä: Enkö minäkään pääse perille taivaan kirkkauteen?

Mitä tunnustan vääräksi ja mitä en ole tehnyt enkä saa tunnustaa vääräksi?

Tunnustan murheella, että paimenen virkaan vihittynä olen usein laistanut hengelliset harjoitukset. Kilvoitteleva mieli ja usko Kaikkivaltiaan Jumalan mahdollisuuksiin ovat jääneet liian usein taka-alalle. Mikael Agricolan Rukouskirjassa selvitetään katumusharjoituksia ja seitsemää kuolemansyntiä. Tunnustan, että niiden nujertamiseksi olen käyttänyt liian vähän yksityisen ripin lahjaa. Kun olisi pitänyt tuoda esiin Jumalan sanan yksinkertainen totuus ihmisten mielipiteiden sijaan, olen ollut varsinkin pappien kokoontumisissa hiljaa. Hengellinen opettajani Simo Kiviranta korosti pappisvihkimykseni jälkeen: ”Sillä papin huulten pitää tallettaman tieto, ja hänen suustansa etsitään opetus, sillä hän on Herran Sebaotin sanansaattaja”, Mal 3:7. En ole jatkanut kirkko-opin alaan liittyvää väitöskirjatutkimusta, vaikka kotonamme Naantalın pikkupappilassa vierailut arkkipiispa Martti Simojoki siihen kehotti laudaturpastoraali -tenttieni jälkeen. Liian usein on minut vallannut hengellinen laiskuus. Tämän kaiken tunnustan katuen. Mutta Jumalan käsittämättömästä armosta olen pysynyt siinä opissa, jonka kirkkomme konstitutiiviset lakipykälät sanovat:

KL 1:1§ lausuu: *”Tunnustus. Suomen evankelisluterilainen kirkko tunnustaa sitä Raamattuun perustuvaa kristillistä uskoa, joka on lausuttu kolmessa vanhan kirkon uskontunnustuksessa sekä luterilaisissa tunnustuskirjoissa. Kirkon tunnustus ilmaistaan lähemmin kirkkojärjestyksessä.”* Tämän sanoo siis tarkemmin Kirkkojärjestyksen alku (1:1§).

Tutkittuani päiväkirjojani eläkkeelle jäätyäni voin hyvällä omallatunnolla nöyrästi, mutta rohkeasti

sanoa, että olen pysynyt pappisvalani pyhissä velvoitteissa. Olen lausunut Helsingin tuomiokirkossa 2. kesäkuuta 1971 tämän valan, jonka alku kuuluu:

Minä Sakari Otto Johannes Korpinen lupaan ja vannon kaikkivaltiaan ja kaikkietävän Jumalan kautta, että minä, toimittaessani Jumalan seurakunnassa saarnavirkkaa, jonka nyt olen valmis ottamaan vastaan, olen uskollisesti pysyvä Jumalan pyhässä sanassa, joka on ilmoitettu Vanhan ja Uuden Testamentin profeetallisissa ja apostolisissa kirjoissa, sekä evankelis-luterilaisen kirkon siihen perustuvassa tunnustuksessa, niin etten julkisesti julista ja levitä enkä salaisesti edistä ja suosi sitä vastaan sotivia oppeja. KL 1964 § 96 (635/1964).

Keskeiset jumaluusopilliset opetukset olen saanut isältäni rovasti Reino Korpiselta. Hän teroitti vielä kuolinvuoteellaankin uskollisuutta Jumalan sanalle ja kirkkomme tunnustukselle kaikissa olosuhteissa. Sukuni piirissä kerrotaan, että vastoin parhaita ystäviään hän kieltäytyi kovin sanoin lähtemästä Hämmäläisosakuntaan vannomaan AKS:n valaa, koska sen sisältö ja sanamuoto oli ilmiselvästi Jumalan sanan vastaista. Mitään pahempaa ei voi papille sattua kuin että hän rikkoo pappisvalansa. Tätä on korostanut kirkko-oikeuden tutkija, Utsjoen kirkkoherra TT, OTT Arto Seppänen:

Jos kirkko poikkeaa tunnustuksestaan tai toimii Raamatun sanan vastaisesti ja vaatii papilta lain ja oikeuden varjolla siihen suostumista, niin pappi ei saa siihen valansa tähden suostua, jotta hän voisi vastata siitä Jumalansa edessä. Pappisvalan sanamuoto samaistaa oikean papin siihen, että hän pysyy Raamatun sanassa ja tunnustuksessa. **Väärä pappi taas siitä luonnollisesti poikkeaa. Kuuliaisuus kirkon laille ja järjestykselle ei ole pappisvalan sanamuodon ja kirkkolainsäädännön sisäisen systematiikan perusteella sokeaa kuuliaisuutta vaan alisteista, koska siitä on voitava vastata myös Jumalan edessä.**”(Seppänen 2014, lihavointi minun)

Jumala auttakoon, että saarnavirassani (ministerium verbi Divini) minulla olisi loppuun asti tunnollani pyhät lupaukset.

Kirkkomme muuttunut tie

Kirkollemme on esitetty vuosikymmenten ajan erilaisia vaatimuksia luopua Tunnustuksestaan. Jo 1960 -luvulla sai paljon huomiota kirjanen 'Kirkko auki korjauksia varten'. Sen ohjelmana oli saada Tunnustuksemme sijaan demokratian tienviitat kirkkoon. Tällöin syntyi kirkkokansan ja papiston keskuudessa erilaisia ryhmiä, keskustelupiirejä ja myöhemmin suoranainen tunnustusrintama. Erityisesti evankelisen herätysliikkeen papisto tahtoi ohjata tuolloin kristillistä totuutta koskevissa taisteluissa Pyhään Raamattuun ja sitä oikein tulkitsevaan Tunnustukseemme, sillä ne opastavat meidät läsnä olevan Herran Jeesuksen Kristuksen kaitsentaan. Kirkon apostolisen paimenviran avulla Kristus itse puhuu meille ja ohjaa meitä niin kauan kuin paimenet pysyvät Pyhän Raamatun sanassa ja sen mukaisessa uskossa, opetuksessa ja tunnustuksessa.

Tilanne kirkossamme muuttui totaalisesti kirkkomme hyväksytyä naispappeuden 1986.

Kirkkomme on tänään täysin toinen kuin saadessani ordinaation ja lausuessani pappisvalan. Suuri

osa ns. tunnustusrintamaa uskoi sinisilmäisesti kirkolliskokouksen kirjoittaman ponnien olevan kirkkomme johdon totuudellinen kädenojennus meille, jotka aiomme pysyä Pyhän Raamatun selkeissä opetuksissa paimenviran miehisyydestä. Itse en olisi uskonut mitenkään hakupapereita lähettäessäni, että piispa Jorma Laulaja kapitulinsa kanssa piti minua kelvottomana hakemaan Teuvan kirkkoherran virkaa virkakantani vuoksi. Ns. piispa Heikan paperi kriminalisoi sen uskon ja opin, jota opettaa ja tunnustaa edelleen kristikunnan ehdottomasti suurin enemmistö. Ennen tuota paperia oli vielä paljonkin kirkkomme todellisen uudistuksen toivossa eläviä hurskaita kristittyjä.

Minun ikäpolveni nuoruutta sävytti ns. Ystävyys-, Yhteistyö- ja Avunantosopimus (YYA), joka allekirjoitettiin 1948. Tuota aikaa leimasi se, ettei tietyistä asioista ollut lupa puhua. Kirkkoomme tuli naispappeuden hyväksymisen jälkeen hiljalleen samanlainen vaikenemisen ja vaientamisen kulttuuri. Yritin vielä maaliskuussa 1998 minulle rakkaassa Naantalissa synodaalokokouksen työpajassa mennä pappisviran ja kutsumuksen polttaviin asioihin. Yritin saada työryhmäämme ymmärtämään niitä perusteita, joiden johdosta osa silloin vielä työssä olevaa arkkihiippakunnan papistoa ei toimi alttari- ja saarnatuoliyhteydessä naispappien kanssa. Eihän meillä ole mistään suurista ja perustavista uskon totuuksista muuta taetta kuin apostoliset ja profeetalliset Kirjoitukset. Huomasin jo silloin, että keskustelu oli mahdotonta, sillä joukostamme suurin osa suorastaan häpesi pyhän apostoli Paavalin opetuksia, esim. 1 Kor 14:33-36 ja 1 Tim 2:9-15. Elämme kirkollisen suomettumisen aikaa.

Sanoessanne lähettämässänne kirjeessä, etten ole vastannut Teidän kaikkiin kysymyksiinne, minun on todettava, että Te ette ole tahtoneet vastata yhteenkään teologiseen kysymykseen, joita kirjeissäni olen kysynyt. Tämän kesän lopussa Te, piispa Kalliala, olette tosin toisten kirkkomme piispojen tavoin julkaissut teesejä kristittyjen yhteydestä. Te kutsutte ja kannustatte näillä julkistetuilla teeseillä avoimeen keskusteluun. Ennen tätä samaani kirjettä toin esiin iloni tästä uudesta avauksesta. Ajankohtaisissa kysymyksissä meidät on ilman mitään jumaluusopillisia keskusteluja tyrmätty ”pienen, mutta äänekkään ryhmän” toiminnaksi. Olemme todellakin yrittäneet saada jumaluusopillista keskustelua kirkkoomme. Arkkipiispa Mikko Juva kutsuikin aikoinaan neuvonpitoon, jossa olimme Maarian kirkkoherran, rovasti Eero Parvion ja Nousiaisten kirkkoherran, lääninrovasti Reino Salon johdolla. Samoin kokoonnuimme kerran suuremmalla joukolla piispalassa arkkipiispa John Vikströmin kutsusta. Mutta varsinaisesta jumaluusopillisesta keskustelusta ei tullut mitään, eivätkä heidän seuraajansa ole halunneet jatkaa keskusteluja.

Näköalojen pimentyessä vuosi vuodelta enemmän kirkkomme johto on etsiytynyt maallisten virkamiesten esikuvien mukaan hallintobunkkereihin. Kuulemme Jumalan sanan opastusten sijaan yhä enemmän kunnansihteereille laadituista agendoista tuttuja termejä ”virkamiehistä”, ”virkavastuista”, ”sukupuolisyrynnästä”, ”työvuoroista”, ”hallintolaista” jne. Jossain määrin kirkollista sanastoa edustaa ”kaitsenta”, mutta sitäkin käytetään täysin Tunnustuksemme vastaisesti. Tämän on tuonut usein esiin varatuomari, pastori Jyrki Anttinen. Tärkeänä puheenvuorona pidän kirkkojuristi OTT, TT Pekka Leinon kirjoitusta Sanasaattajassa tänä syksynä:

Olen työurani aikana huomannut, miten kirkko-oikeuden käsittäminen muuttuu koko ajan yhä hallinto-oikeudellisemmaksi uskonyhteisönäkökulman kaventuessa entisestään. Kirkko on saanut enenevässä määrin vain sosiologisen yhteisön olemusta tunnustuksen alkaessa

muodostua pelkäksi ihanteeksi ilman sisältöä. Kirkollisvaalitkin on alettu ymmärtää tilaisuudeksi muuttaa kirkko *äänestäjien* mielen mukaiseksi. Tässä kuitenkin unohdetaan, että kirkko on Kristuksen itsensä perustama - ja sen tulisi olla *Hänen* mielensä mukainen.

Leino jatkaa:

Olen jo oikeustieteellisen tiedekunnan hallinto-oikeuden väitöskirjastani vuodesta 2002 lähtien samoin kuin myöhemmissä kirjoissani, artikkeleissani ja esitelmissäni varoittanut siitä, ettei kirkko lähtisi tukemaan yhteiskunnallisen normiston soveltamista suoraan kirkon uskonelämän alueelle. Kirkossa on kuitenkin vähitellen ajauduttu tilanteeseen, jossa yhteiskunnallisten normien vaatimukset ulotetaan myös kirkon teologisiin kysymyksiin.

Kirkkomme muutoksesta kertoi kansanomaisesti toisessa hengellisessä lehdessä äskettäin Inkerin kirkon pastori Leif Nummela. Hän totesi hengellisen lehden toimittamisen olevan aikalailla erilaista siinä kontekstissa kun arkkipiispa käräjäi Juhannustansseja vastaan kuin siinä, että arkkipiispa on Pride-tapahtuman suojelija. Niinpä kuluvana vuonna arkkipiispa Martti Simojoen aloittamat ja kansainvälisestikin arvostetut oppineuvottelut katkesivat Venäjän ortodoksisen kirkon kanssa. Kirkkojen välisten neuvotteluiden jatkuminen edellyttäisi Suomen ev.lut. kirkon selvää kantaa pyhän Raamatun opettamiin moraalisiin kysymyksiin. Venäjän ortodoksinen kirkko sanoo selkeästi, että homoseksuaaliset suhteet ovat syntiä ja niistä on tehtävä parannus.

Kirkkoa kokoavat voimat

Monet hengelliseen yhteyteen tähtäävät toimenpiteet eivät edisty, vaikka puhutaan mediassa kauniisti ns. ekumeenisuudesta. Erityisen hankalaa on ollut kirkon sisäinen ekumenia, jonka täydellisestä heikkoudesta kertoo milloin Evankeliumiyhdistyksen, milloin lestadiolaisten ja milloin Lähetyshiippakunnan nurkkaan ajaminen. Nyt ollaan hallinnollisin pakkokeinoin uhkailemassa niitä harvoja pastoreita, jotka ovat rakentaneet jumalanpalvelusseurakunnissa tai messuyhteisöissä Suomen ev.lut. kirkon sisällä luterilaista vaihtoehtoa. Pastori Juhana Pohjolan erottaminen merkitsi surullista viestiä niille tuhansille kirkkomme jäsenille, jotka ovat omalla paikkakunnallaan tahtoneet rakentua edelleen sen uskon varassa, joka on ollut meidän päiviimme asti tavallista Jumalan sanan kirkollisuutta: Teidän uskonne ja oppinne on väärää!

Kun kirkkomme piispat kapituleineen ovat jo vuosikaudet toteuttaneet ordinaatiosulkua, ovat monet herätysliikkeet lähettäneet koulutuksen saaneita miehiä vihittäviksi pastoreiksi rajojemme ulkopuolelle, joko Inkerin kirkkoon tai Afrikan luterilaisiin kirkkoihin. Luther-säätiössä tätä on pidetty toisaalta hyvänä ratkaisuna, mutta aikaa myöten kestävämmänä. On rehellisempää toimittaa pappisvihkimykset täällä, koska Luterilaiset Tunnustuskirjat eivät vain salli, vaan jopa velvoittavat siihen (mm. CA 28 ja Paavin valta ja johtoasema).

Lähetyshiippakunta ei ole rekisteröity uskonnollinen yhdyskunta, vaikka Te haluatte niin sanoa. Se ei ole toteutunut ja kasvanut vain jumaluusopillisesti lahjakkaiden pastoreiden toimesta, vaan nimenomaan hurskaan kirkkokansan ponnistusten vuoksi. Nurkkaan ajettu kirkkokansa on ollut valmis tottelemaan taivaallista näkyä ja lähtenyt todelliseen kokoavaan toimintaan. Kirkkomme on

kyllä täynnä hajoamisilmiöitä, joita Te olette tahtoneet aikomallanne tavalla edelleen edistää. Mutta kirkkomme historia todistaa monenlaisista kriiseistä, että vain Jumalan pyhä sana kestää, Jumalan armon kaikkein pyhin evankeliumi nostaa, Hyvän Paimenen ääni kuuluu aina oikeista saarnastuoleista ja hänen ruumiinsa ja verensä jaetaan yhä oikeilta alttareilta uskon vahvistukseksi. Tämä on oikeiden tuntomerkkiensä mukaisen Kirkon elämää.

En ole rikkonut ordinaationi oppia ja järjestystä

Lähtämämme kirjeet ovat sekä jumaluusopillisesti että kirkko-oikeudellisesti ala-arvoiset. Jo professori Martti Parvio kirkkolain luennoillaan tähdensi, että Nikean konsiilista alkaen kirkon oikeus (canones) on täysin muuta kuin yhteiskunnan eri maissa ja eri olosuhteissa aikaansaadut säädökset (nomoi). Tämä johtuu oikeuslähteiden erilaisuudesta. Kirkko olkoon kirkko, joka ei häpeile tai pyydä anteeksi, mitä pyhä Raamattu sanoo esimerkiksi saarnaviran miehisydestä tai homoseksuaalisuuden harjoittamisesta. Kirkko olkoon kirkko, jonka teologista, liturgista ja oikeudellista puolta tulee aina tarkastella yhdessä.

Esitän kunnioittavasti, että hylkääte välittömästi minua ja samalla Lähetyshiippakunnan kirkkokansaa vastaan suuntaamanne uhkaukset. Esitän edelleen, että hylkääte välittömästi arkkihiippakunnan muille virkaveljille, jotka ovat päässeet minua paljon pitemmälle uskossa ja Jumalan sanan tuntemisessa, lähtämämme ala-arvoiset uhkaukset.

Tahdon edelleen pyytää Herralta varmuutta ja intoa lausua Herran apostoli Paavalin kanssa, mitä hän kirjoittaa Roomalaiskirjeen luvussa 11:”**Minä ylistän virkaani.**” Tämä on Bibliasta. Sama kohta myöhemmän käännöksen mukaan kuuluu: ”**Minä pidän virkaani kunniaassa**”